

Учебна програма по български език за XI клас – задължителна подготовка, за обучение на деца на български граждани в чужбина

Приложение № 17

Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия (по теми)	Контекст и дейности (за цялото ядро и/или за цялата програма)	Възможности за междупредметни връзки
Ядро 1: Социокултурни Компетентности	<p>Стандарт 1: Използва уместно в ролята си на говорещ различни езикови регистри, характерни за социокултурните сфери, в които общува; разпознава различни езикови регистри при разчитане на смисъла на чужди текстове.</p> <p>Съобразява езиковия си изказ с различни типове ситуации в сферата на официалното общуване.</p> <p>В дискусия по поставена тема изразява свое становище, като умее да се аргументира убедително.</p>	<p>Учениците трябва да усвоят: Тема 1: Общуване в гражданската, институционалната и стопанската сфера.</p> <p>Специфика на комуникативната ситуация.</p> <p>Тема 2: Текстове документи:</p> <p>Функции; Специфика на съдържанието и структурата.</p> <p>Тема 3: Общуване в медийната сфера:</p> <p>Функции; Специфика на съдържанието и структурата;</p> <p>Медийни жанрове; Новина, коментар, интервю.</p>	<p>Текстове документи (регулативни текстове)</p> <p>Медийна сфера, медии</p> <p>Новина Коментар Интервю</p>	<p>На учениците се дава възможност:</p> <p>Да се запознаят с принципите на гражданското общество и с устройството на демократичната държава;</p> <p>Да ползват текстове документи;</p> <p>Да имат достъп до различни информационни източници в сферата на масово осведомяване;</p>	<p>Знанията и уменията по български език способстват ориентацията на ученика в устройството и функциите на съвременното общество.</p> <p>Знанията и уменията по български език способстват формирането на първоначална гражданска грамотност на ученика</p>
Ядро 2: Езикови компетентности	Стандарт 1: Отчита задължителността и възможностите за избор по отношение на езиковите средства с оглед на	Тема 1: Характеристика на езиковите средства в текстовите документи:		Да се запознаят със законови текстове: текстове на международни харти, конвенции и др.;	Знанията и уменията по български език интегрират

	<p>различните сфери на общуване.</p> <p>Използва различни езикови средства в свой текст, за да открие гледна точка, и разпознава езикови средства с такава функция в чужд текст.</p> <p>Използва умело контекстови синоними и антоними; синонимни синтактични конструкции с цел поставяне на логически акценти.</p>	<p>Означаване на предмет и предоставяне на информация за предмета – употреба на термини и терминологични словосъчетания.</p> <p>Тема 2: Характеристика на езиковите средства в медийните текстове:</p> <p>Означаване на предмет и предоставяне на информация за предмет;</p> <p>Употреба на езикови средства за предаване на обективна информация;</p> <p>Употреба на езикови средства за изразяване на позиция и гледна точка – модална употреба на лексикални и граматически средства за постигане на въздействие.</p>	<p>Реторични похвати</p> <p>Езикови средства с модална употреба: Експресивна лексика Словоред Накалонение Залог</p>	<p>Да ползват текстове от различни медии с различни жанрови характеристики с оглед на интересите си; Да се ориентират в различни информационни източници с прагматична цел;</p>	<p>предмета с обучението по история.</p> <p>Знанията и уменията по български език, насочени към работата с текстове документи и с текстове от различни информационни източници, се интегрират с чуждо езиковото обучение (във връзка със съвременното състояние на информационните технологии).</p>
<p>Ядро 3: Социо-културна и езикова компетентност в устното общуване</p>	<p>Стандарт 1: Изгражда цялостно изказване, като се придържа към темата.</p> <p>Участва в дискусия или в дебати.</p> <p>В хода на диалог резюмира вече казаното.</p> <p>Може да участва в интервю като конкурсна форма.</p> <p>При публично</p>	<p>Тема 1: Публично изказване по граждански проблем</p> <p>Реторични похвати (функции на жеста, мимиката и позата);</p> <p>Умения за използване на реторични стратегии за въздействие.</p> <p>Тема 2: Участие в дебати и в дискусия по актуален</p>	<p>Реторични похвати Реторични стратегии</p>	<p>Да участват в организирани от тях публични дискусии по граждански проблем.</p>	<p>Знанията и уменията по български език, свързани със способността за убедително публично представяне на позиция обслужва работата по всички учебни дисциплини</p>

	изказване спазва нормите на книжовния изговор.	обществен проблем.			лини.
Ядро 4: Социо-културна и езикова компетентност в писменото общуване	<p>Стандарт 1: Използва различни информационни източници.</p> <p>Създава текстове с аналитична, тълкувателна насоченост.</p> <p>Прилага най-често използваните в писменото общуване жанрови модели.</p> <p>Практически владее есето и литературно-интерпретативното съчинение като литературно-критически жанрове.</p>	<p>Тема 1: Извличане на информация от текстове документи:</p> <p>Ориентиране в предмета и структурата на текстове документи с цел откриване на необходимата информация.</p> <p>Тема 2: Аргументативен тип текст – същност и структура:</p> <p>Структурни компоненти: Предмет, проблем, твърдение, аргументация; Аргументация чрез разсъждаване, описание, повествование.</p> <p>Тема 3: Разновидности на текстовете от аргументативен тип: Есето като аргументативен тип текст със свободна аргументация;</p> <p>Литературно-интерпретативното съчинение като аргументативен тип текст с аргументация чрез интерпретиране на литературни творби.</p> <p>Тема 4: Техники за изграждане на аргументативен тип текст (есе и литературно-интерпретативно съчинение):</p> <p>Писане на описателни, повествователни и</p>		<p>Да създават есета по граждански проблем;</p> <p>Да създават есета, свързани с литературното им образование;</p>	<p>Знанията и уменията за работа с текстове документи обслужва обучението по предметите от областта история и цивилизация.</p> <p>Уменията за създаване на аргументативни текстове обслужват работата по всички учебни дисциплини.</p>

		аргументативни части от текста.			
--	--	------------------------------------	--	--	--

Учебна програма по български език за XI клас – задължително избираема подготовка, за обучение на деца на български граждани в чужбина

Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия (по теми)	Контекст и дейности (за цялото ядро и/или за цялата програма)	Възможности за Между-предметни връзки
Ядро 1: Социо-културни Компетентности	Има основни знания за мястото на българския език в индоевропейското езиково семейство и сред балканските езици. Познава начините за представяне на факти и интерпретирането им в различни медии – печатни и електронни.	Учениците трябва да усвоят: Тема 1: Българският език като индоевропейски език; Връзка на българския език с другите индоевропейски езици. Тема 2: Българският език и българската култура в европейския социокултурен контекст. Тема 3: Общуване в гражданската и институционалната сфера с оглед на международни контакти (харти, конвенции и др.) Тема 4: Средства за открояване на позиция в медийни текстове .	Езиково семейство Индоевропейски езици Славянски езици Балкански езици Харта Конвенция	На учениците се дава възможност: Да осмислят връзките на българския език с другите индоевропейски езици. Да осмислят ролята на родния език като основа за запознаването с езиците и културите на други страни и народи. Да отчитат действието на различни манипулативни речеви стратегии и да умеят да реагират по адекватен начин.	Знанията и уменията по български език допринасят за: Развиване на уменията на учениците да се ориентират в особеностите на системите на изучавани от тях чужди езици; Разграничават факти от интерпретация на факти във всички учебни дисциплини.
Ядро 2: Езикови компетентности	Има основни знания за мястото на българския език в индоевропейското езиково семейство и сред балканските езици. Може да направи превод от чужд език, като се съобразява със съчетаемостта на думите в двата езика.	Тема 1: Особенности на фонетичната, граматическата и лексикалната система на българския език в сравнение със съответните системи на изучаваните чужди езици. Тема 2: Превод от български на чужд език и обратно.	Фонетична система Граматическа система Лексикална система	Да правят съпоставка между фонетичната, граматическата и лексикалната система на българския език и на съответните системи на изучаваните от тях чужди езици.	.

<p>Ядро 3: Социо-културна и езикова компетентност в устното общуване</p>	<p>Избира различни реторични стратегии на общуване с оглед на цели, аудитория и тип комуникативна ситуация.</p> <p>Познава начините за представяне на факти и интерпретирането им в различни медии – печатни и електронни.</p>	<p>Тема 1: Използване на реторични стратегии в публични изказвания – по теми, заложен в международни правни документи; По значими и актуални обществени теми; Цитиране; Аргументиране на теза в публично изказване чрез съпоставяне на факти, подреждане на фактите по важност.</p> <p>Тема 2: Анализ на медиен текст с цел да се открие позицията на конкретна медия по разглеждания в текста проблем.</p>	<p>Реторични стратегии</p> <p>Международни правни документи</p>	<p>Да се запознаят с възможни реторични стратегии, които да използват във всекидневната си речева практика.</p>	<p>Познаването на различни реторични стратегии улеснява придобиването на гражданско образование.</p>
<p>Ядро 4: Социо-културна и езикова компетентност в писменото общуване</p>	<p>Ориентира се в различни комуникативни ситуации на културното общуване (официална комуникация, академична комуникация, общуване чрез медия, неформално културно общуване).</p> <p>Практически владее някои основни литературно-критически жанрове.</p> <p>Открива и коригира грешки, дължащи се на интерференция, при съпоставка на оригинален и преводен текст.</p>	<p>Тема 1: Интерпретиране на съдържанието на медийни текстове и текстове документи (Конституцията на България, Хартата за правата на човека); разграничаване на факти от мнения с цел противопоставяне на манипулативни речеви действия.</p> <p>Тема 2: Радновидности на есето: с оглед на комуникативните цели: есес цел информация, с цел убеждаване, с цел оценяване.</p> <p>Тема 3: Опит за създаване на медиен текст в определен</p>		<p>Да извличат информация от значими за тяхната социализация официални документи.</p> <p>Да създават текстове, чрез които да открояват позиция в случаи, в които се нарушават техни основни човешки и граждански права.</p>	<p>Знанията и уменията по български език служат за интеграция на предмета с учебните дисциплини, които имат отношение към гражданското образование, чрез изграждане на уменията да се създават есета по исторически, философски и др.</p>

		жанр. Тема 4: Разновидности на литературно-критическата статия: Отзив; Анотация; Характеристика на автора.	Отзив Рецензия Анотация		проблеми.
		Тема 5: Анализ и редактиране при превод от български език на чужд и обратно; Грешки, дължащи се на интерференция.	Интерференция		

БРОЙ НА ТЕМИТЕ ЗА НОВИ ЗНАНИЯ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ЗА XI КЛАС

Задължителна подготовка

1. Текстове документи
2. Медии
3. Новина
4. Коментар
5. Интервю
6. Реторични похвати
7. Езикови средства с модална употреба

Задължително избираема подготовка

1. Славянски езици. Българският език и другите славянски езици
2. Балкански езици
3. Международни документи. Харта, конвенция
4. Фонетична система
5. Граматическа система
6. Лексикална система
7. Отзив. Анотация. Рецензия